

Een weekje bouwen in Malawi

Ton Bastianen

Inleiding

Malawi is een (relatief) klein Afrikaans land, ongeveer 3,5 keer zo groot als Nederland. Het ligt niet aan zee maar wel aan het meer van Malawi. Er zijn drie buurlanden: Tanzania, Zambia en Mozambique.

Het land telt 14 miljoen inwoners waarvan 46% jonger dan 15 jaar en 2,7% ouder dan 65 jaar. Lilongwe is de grootste (hoofd)stad van het land met 920.000 inwoners. De belangrijkste bevolkingsgroepen zijn Chewa, Nyanja, Tumbuka, Yao, Lomwe, Sena, Tonga, Ngoni en Ngonde. 80% is christen en 13% moslim. In 2003 was 14,2% van de inwoners tussen 15 en 50 jaar besmet met hiv. In 2007 nog 11,9%. Door de aids-epidemie heeft Malawi veel weeskinderen: in 2007 waren het er 550.000.

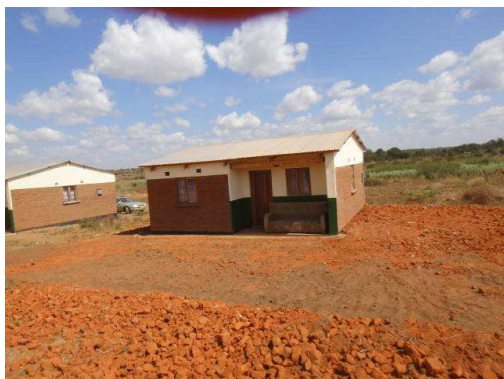

Malawi behoort tot de armste landen in zuidelijk Afrika. Er zijn geen grondstoffen, er is geen toegang tot de zee. Daarnaast zorgen de droogtes, een slecht bestuur en de aids-epidemie voor talloze problemen. De meeste mensen wonen op het platteland en de economie drijft dan ook vooral op de agrarische sector. Tabak, suikerriet, katoen, thee, mais en aardappelen worden verhandeld.

Weekoverzicht

Zondag komen we aan op het vliegveld van Lilongwe. Wat mij onmiddellijk opvalt is dat er twee uitgangen zijn: je kunt de officiële weg langs de douane nemen maar je kunt ook langs het gebouw lopen en dan sta je buiten aan de weg bij het parkeerterrein. Inklaren gaat uiterst correct en vriendelijk.

De bus van Habitat staat samen met Martin op ons te wachten. De eerste kennismaking met de plaatselijke bevolking en het land zijn bijzonder prettig. Tijdens de reis naar de lodge komen we een politiecontrole tegen. Ook hier weer een correcte behandeling. Het landschap maakt

een droge indruk: een steppe met rood zand met hier en daar bewoning.

De lodge waar wij verblijven is luxe. De tuin is erg mooi aangelegd en wordt hoofdzakelijk door organisaties (Unicef, enz.) gebruikt.

Maandag

We brengen eerst een bezoek aan het kantoor van Habitat. Hier krijgen we uitleg over het werk van Habitat in Malawi. We gaan de wat grotere huisjes bouwen (7m x 7m). Ieder huis heeft twee

slaapkamers, een leefruimte en een voorraadkamer. De toilet- en wasruimte wordt achter in de tuin gebouwd. Koken doet men buiten. Voor het bio-toilet wordt een gat van 4m diep, 1m lang en 0,5m breed gegraven. Dit toilet gaat bij goed gebruik vijftien jaar mee.

De huisjes kosten 2700 dollar en worden gekocht door de middenklasse. Bouwen voor de armste klasse kan bijna niet meer, want zij kunnen de kostprijs nooit meer terugbetalen. De rente die door banken wordt berekend, bedraagt 26%. Habitat berekent 17%, de inflatie bedraagt 10%. Je ziet dan ook dat veel mensen liever in dollars dan in kwatas betaald willen worden. Bovendien heeft men veel problemen met wanbetalers.

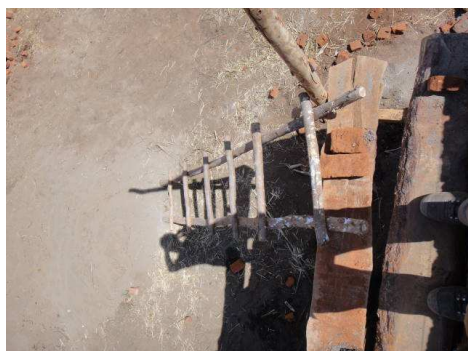
Naast het bouwen van deze huisjes heeft men ook een project voor weeskinderen lopen. Voor deze weeskinderen worden woningen gebouwd. Andere organisaties nemen de verzorging van deze kinderen op zich.

Dan naar de bouwplaats. Sector 49 is het werkgebied van Habitat in Lilongwe. Hier staan ook de kleinere woningen die al een aantal jaren bewoond zijn. Op de bouwplaats krijgen we eerst uitleg van de plaatselijke projectleider Daniel. Hij deelt het werk in. Ik ga metselen samen met een local. Eerst kijkt hij hoe het gaat. Na een steen wegleggen roept hij "okay". Even later mag ik de draad opsteken en daarna de hoeken uit de hand opmetselen. De vrouw van de metselaar haalt het water met een kind op de rug. De lokale bouwvakkers zijn dagloners in dienst van Habitat. De toekomstige eigenaar van de woning helpt ook mee: stenen sjouwen, cement maken, enz. Gereedschap en hulpmiddelen zijn er bijna niet. Steigermateriaal bestaat eigenlijk uit niet meer dan stokken en wat restmateriaal. Afval kent men niet, alles wordt gebruikt.

Dinsdag

We gaan verder met het metselen aan het huisje van Alexander Rashid. Alexander is fotojournalist bij de krant. Deze krant was eerst van de overheid en daarom mocht hij in een huis van de overheid wonen. Dit huis heeft elektriciteit, water en een inpandige was- en toiletruimte. Nadat de krant geen overheidsorgaan meer was, werd Alexander uit zijn huis gezet. Hij is dan ook erg blij met zijn huis van Habitat, hij is niet langer afhankelijk. Na de lunch (witte rijst en/of maisbollen met wat groente en een stukje kip) bouwen we verder. Het is erg warm en drukkend weer. Je snapt dan ook weer waarom het tempo in Afrika anders is dan bij ons in Nederland.

Er wordt doorgebouwd tot 16.30 uur. Daarna naar de lodge en douchen. 's Avonds zitten we samen met een viertal mensen op het terras wat te kletsen. Als de ober komt afsluiten, vraagt hij of hij de sigaretten peuken mee mag nemen.

Woensdag

We zijn nu met de bouw op een hoogte aangekomen dat een steiger nodig is. Dus eerst materiaal hiervoor verzamelen. Dit kost nogal wat tijd.

's Middags loop ik met een paar teamgenoten een stukje de bush in. We kijken bij het steenbakken. Men graaft op een locatie wat klei weg, vermengt dit met water, vult een steenmal en legt alles in de zon te drogen. Daarna worden de 'stenen' opgestapeld en onderin komen stookgaten. Alles wordt aangestoken en afgedekt. Men laat dit drie dagen smoren, waarna de stenen klaar zijn. Erg vormvast zijn ze niet en ook niet erg hard.

Je hebt er legale en illegale steenmakers. De een mag hier stenen bakken totdat hij weggestuurd wordt. De ander moet aan de gemeente per dag betalen voor de grond die hij gebruikt.

We zijn ook nog even bij een termietenheuvel gaan kijken. Het water uit de rivier dat we gebruiken bij de bouw blijkt vol te zitten met bloedzuigers en vervuild te zijn met ziektekiemen. Later in de middag gaan we naar een lokale markt. Voor sommigen onder ons een complete cultuurschok: drie centimeter vliegen op de vis.

's Avonds hebben we een culturele avond. Deze was erg gezellig. Daniel heeft zoveel bier op dat hij er de volgende dag nog last van heeft. Maar ja, het was voor hem gratis.

Donderdag

We zijn klaar met de buitengevels van het huisje. Het stucwerk is klaar en morgen kunnen we met de vloeren beginnen. Maar voordat we verder gaan met bouwen, bezoeken we eerst de tabakveiling. Hier staan 9.000 balen met tabak van ongeveer 90kg. Bij een lage prijs wordt de tabak door de grote sigarettenfabrikanten opgekocht. Op het einde van de dag gaan we nog een uurtje naar een toeristenmarkt. Er is veel houtsnijwerk te koop. Voor Lidewijde koop ik een batikdoek.

Vrijdag.

Vandaag moet het eerste huisje opgeleverd worden. De vloeren worden gelegd, de buitengevels bezet of gevoegd. De voordeur en ramen moeten nog worden afgehangen. Samen met Robert ga ik de draairamen afhangen. De kwaliteit van de ramen is niet best. Maar ze zijn dan ook helemaal handgemaakt.

Na de lunch is het feest: de oplevering van het huisje. Er zijn veel kinderen, er is zang door lokale bewoners en we horen de nodige toespraken. Ook hier zie je dan dat als moet wijken voor de belangrijke bestuurders.

Zaterdag.

In de ochtend gaan we naar een dierentuin. Hier worden gewonde dieren opgevangen en verzorgd. Stichting Aap uit Nederland betaalt hier ook aan mee. Daarna bezoeken we het mausoleum van Banda, de eerste president van Malawi. Na een laatste lunch in de lodge rijden we naar het vliegveld en gaan we op weg naar huis.